

Планови спремности и одговора на јавноздравствене претње у кризним и ванредним ситуацијама

(IPA пројекат „ЕУ за здравствени систем Србије”)

Подршка у изради Планова спремности и одговора на специфичне јавноздравствене претње спроводи се у готово 100 општина у Републици Србији у циљу јачања капацитета и ресурса јединица локалне самоуправе и здравствених установа на нивоу општина за брзо и ефикасно деловање у кризним и ванредним ситуацијама. Израда Планова представља значајан корак ка унапређењу здравствене безбедности грађана и изградњи систематског управљања ризицима по здравље у локалним срединама. Овај пројекат спроводи се као део ширег пројекта „ЕУ за здравствени систем Србије”, који реализује Министарство здравља са Светском здравственом организацијом (СЗО) и Програмом Уједињених нација за развој (UNDP).

Климатске промене, екстремни временски услови који утичу на присуство заразних болести, геолошке и хидрометеоролошке појаве карактеристичне за различите делове наше земље, само су неки од изазова који додатно повећавају потребу за Плановима спремности и одговора на јавноздравствене претње.

Израда Планова спремности и одговора на јавноздравствене претње представља важан корак ка унапређењу здравља грађана, као и заштите живота и остварењу принципа „здравље за све”. У изради Планова учествују 24 института и завода за јавно здравље, под менторством Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” и у сарадњи са локалним самоуправама и Сталном конференцијом градова и општина.

За планирање, припрему и одговор на јавноздравствене претње неопходан предуслов су анализа и профилисање ризика. Из тог разлога изради Планова спремности и одговора претходила је процена јавноздравствених ризика употребом стратешког алата СЗО – STAR (*Strategic Tools for Assessing Risks*) у 144 јединице локалне самоуправе и 17 градских општина Града Београда. У области јавног здравља проценом је утврђено 48 врста доминантних ризика у различитим окрузима у Србији. Анализа ризика за које се Планови израђују базирала се на критеријумима као што су: последице по здравље, сезоналност, учесталост, рањивост популације и присуство вулнерабилних категорија становништва на угроженом подручју, озбиљност последица, као и капацитети за правовремени одговор.

Планови спремности и одговора на јавноздравствене претње у кризним и ванредним ситуацијама предвиђају сталну координацију и сарадњу мреже института и завода за јавно здравље и јединица локалне самоуправе, као и афирмацију улоге локалних Савета за здравље у систему одговора. У циљу тестирања функционалности Планова, након њихове финализације уследиће провера кроз симулационе вежбе.

Према Закону о јавном здрављу локалне самоуправе у Србији имају законску обавезу да развијају програме јавног здравља и акционе планове, а Планови спремности и одговора на јавноздравствене претње биће њихов саставни део, усклађен са постојећим Плановима заштите и спасавања на локалном нивоу.